

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

21 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion, Catan Liliana, Mardari Dumitru și Ghervas Maria,

judecând, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de către Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al trupelor MAI al regiunii Kalininsk din 17 martie 1951, deciziilor Tribunalului militar al trupelor MAI al Districtului Moscova din 17 aprilie 1951 și Tribunalului militar al Districtului militar Baltic din 01 aprilie 1955, în cauza penală privindu-l pe

Tașnic Ivan Stepanovici, a.n. xxxxx,
originar din s. Xxxxx, r-nul Xxxxx.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al trupelor MAI al regiunii Kalininsk din 17.03.1951, Tașnic Ivan a fost recunoscut vinovat în baza art. 54-1 „a” CP al RSSU și, în conformitate cu art. 2 al Decretului Prezidiului Sovietului Suprem al URSS din 26 mai 1947 "Cu privire la abolirea pedepsei cu moartea", condamnat la 25 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe termen de 5 ani și confiscarea averii.

Prin decizia Tribunalului militar al trupelor MAI al Districtului Moscova din 17 aprilie 1951, sentința nominalizată a fost menținută fără modificări.

Potrivit deciziei Tribunalului militar al Districtului militar Baltic din 01 aprilie 1955, a fost admis parțial protestul procurorului militar al Districtului militar Baltic, sentința Tribunalului militar al trupelor MAI al regiunii Kalininsk din 17 martie 1951 și decizia Tribunalului militar al trupelor MAI al Districtului Moscova din 17 aprilie 1951 au fost modificate, pedeapsa inculpatului Tașnic Ivan fiind micșorată până la 5 ani privațiune de libertate.

În conformitate cu Decretul Prezidiului Sovietului Suprem al URSS din 27 martie 1953 «Cu privire la amnistie», Tașnic Ivan a fost absolvit de pedeapsă, fiindu-i stinse antecedentele penale.

Inculpatul Tașnic Ivan a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că locuind pe teritoriul temporar ocupat de armata germano-română, în august 1942 s-a încadrat benevol la școala de jandarmerie română, unde a fost supus unei instruirii speciale, studiind discipline de specialitate în domeniul militar și domeniul activităților de investigații. Astfel, inculpatul a fost instruit și pregătit pentru a lupta activ împotriva URSS și conducerii partidului comunist. În anul 1943 inculpatul a depus jurământul de credință autorităților române, iar în septembrie 1944 a absolvit școala specială cu gradul de sergent superior al jandarmeriei. Astfel, inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 54-1 „a” CP al RSSU, adică trădare de patrie.

În cadrul ședinței de judecată, inculpatul Tașnic Ivan și-a recunoscut pe deplin vinovăția în cele incriminate și a declarat că, în august 1942, s-a încadrat benevol la studii în școala de jandarmerie română, în cadrul căreia a studiat diverse discipline speciale pe domeniul militar. În septembrie 1944, a depus jurământul de credință guvernului român. A susținut că nu se consideră vinovat de trădare de patrie, deoarece până în anul 1945, adică până a primit pașaportul sovietic, el nu s-a considerat cetățean al URSS, ci al României.

2. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare, în care, invocând prevederile art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței Tribunalului militar al trupelor MAI al regiunii Kalininsk din 17.03.1951, cu încetarea procesului penal în privința lui Tașnic Ivan în baza art. 54-1 „a” CP al RSSU și reabilitarea lui în temeiul art. 3 din Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, inclusiv cele care au fost condamnate pentru eschivare din motive religioase de la înrolare în rândurile armatei roșii.

Probele administrate în cauza dată nu sunt suficiente pentru calificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 54-1 „a” CP al RSSU - trădare de patrie, deoarece ele nu confirmă faptul că inculpatul Tașnic Ivan prin acțiunile sale a prejudiciat potențialul militar, independența statală sau inviolabilitatea teritorială a URSS așa cum prevede acest articol.

Instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie.

Astfel, hotărârile de condamnare în privința inculpatului Tașnic Ivan, pentru trădare de patrie, sunt apreciate ca un viciu fundamental comis în cadrul procedurii

precedente, care a afectat hotărârile pronunțate, întrucât a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

Din acest motiv, hotărârile judecătorești în cauză urmează a fi casate, cu încetarea procesului penal în privința lui Tașnic Ivan, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) CPP, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute în art. 453 Cod de procedură penală, adică în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Potrivit art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, este o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Totodată, conform art.3 din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, cu modificările ulterioare, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și pe teritoriul altui stat, inclusiv cele care au fost condamnate pentru „trădare de patrie”, „agitație antisovietică” sau „activitate contrarevoluționară”.

Astfel, condamnarea lui Tașnic Ivan pentru trădare de patrie, constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, deoarece sentința de condamnare în privința acestuia, a fost pronunțată în lipsa unor probe, precum și în lipsa apărătorului, fiindu-i încălcat condamnatului dreptul la apărare și la un proces echitabil.

Reieșind din cele constatate și reținând prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, instanța de recurs găsește prezente în speță motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească de condamnare a lui Tașnic Ivan în baza art. 54-1 „a” Cod penal al URSS, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală, cu încetarea procesului penal în baza art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și reabilitarea lui.

În contextul celor expuse, Colegiul penal conchide că recursul în anulare este întemeiat și urmează a fi admis.

5. Din aceste motive, în temeiul art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului militar al trupelor MAI al regiunii Kalininsk din 17 martie 1951, deciziilor Tribunalului militar al trupelor MAI al Districtului Moscova din 17 aprilie 1951 și Tribunalului militar al Districtului militar Baltic din 01 aprilie 1955, în privința lui **Tașnic Ivan Xxxxx** cu încetarea procesului penal în baza învinuirii pe art. 54-1 „a” CP al RSSU, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală a condamnatului și dispune reabilitarea acestuia, în conformitate cu Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Guzun Ion

Catan Liliana

Mardari Dumitru

Ghervas Maria